

Ketinantiems kurti verslą: verslo liudijimas ir individuali veikla pagal pažymą

Atnaujinimo data: 2026-01-27

Mokesčių informacijos departamentas

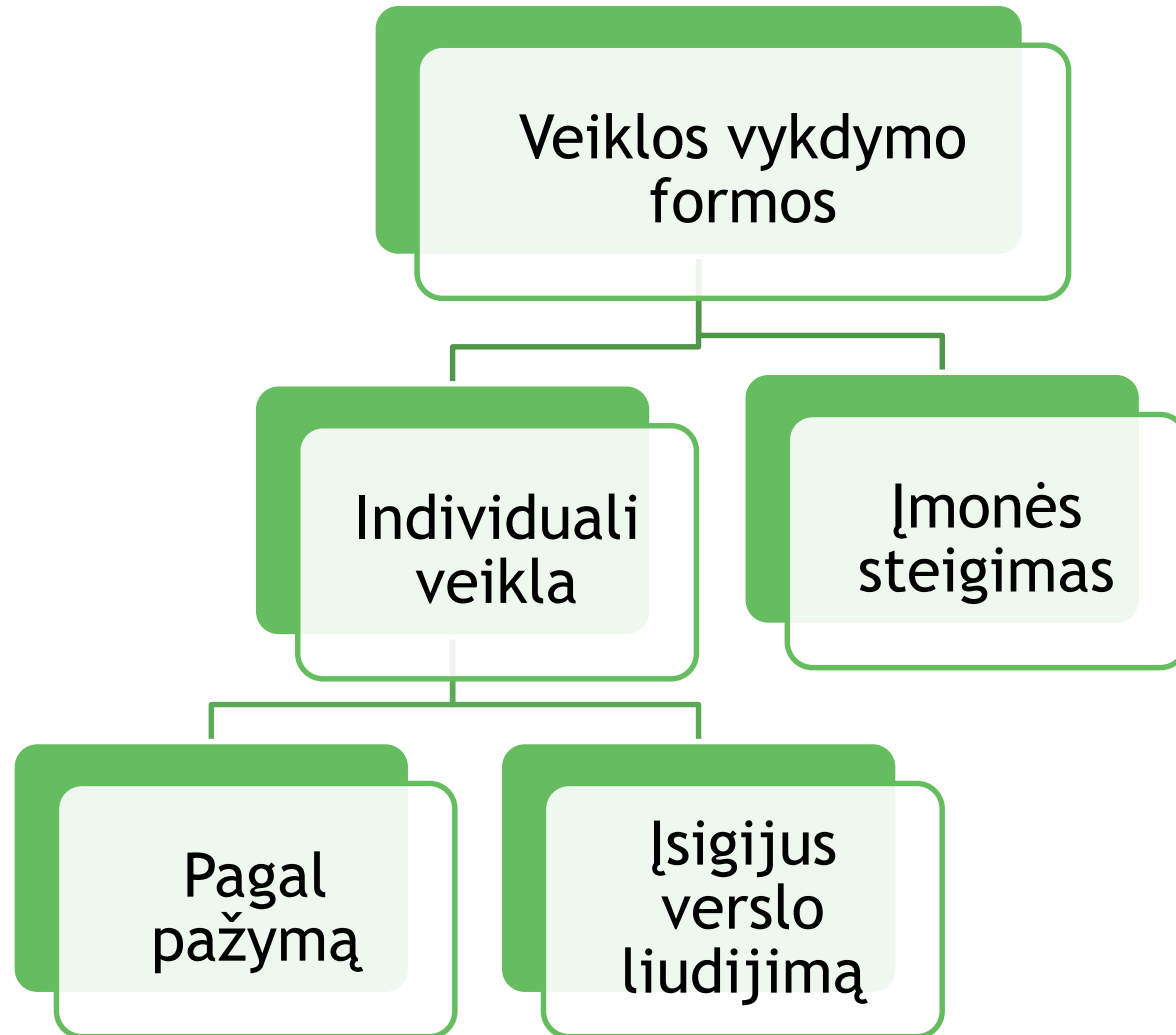
Seminaro planas

- Individuali veikla ir veiklos formos.
- Verslo liudijimas. Veiklos rūšys, įsigijimas, taikomi apribojimai. Apskaita.
- Individuali veikla pagal pažymą. Pajamų apmokestinimas. Apskaita.
- Abiejų veiklos formų palyginimas.
- Pajamų deklaravimas.
- Aktualūs teisinio reglamentavimo tvarkos aspektai praktikoje taikomi savarankiškai dirbantiems asmenims (Sodra).

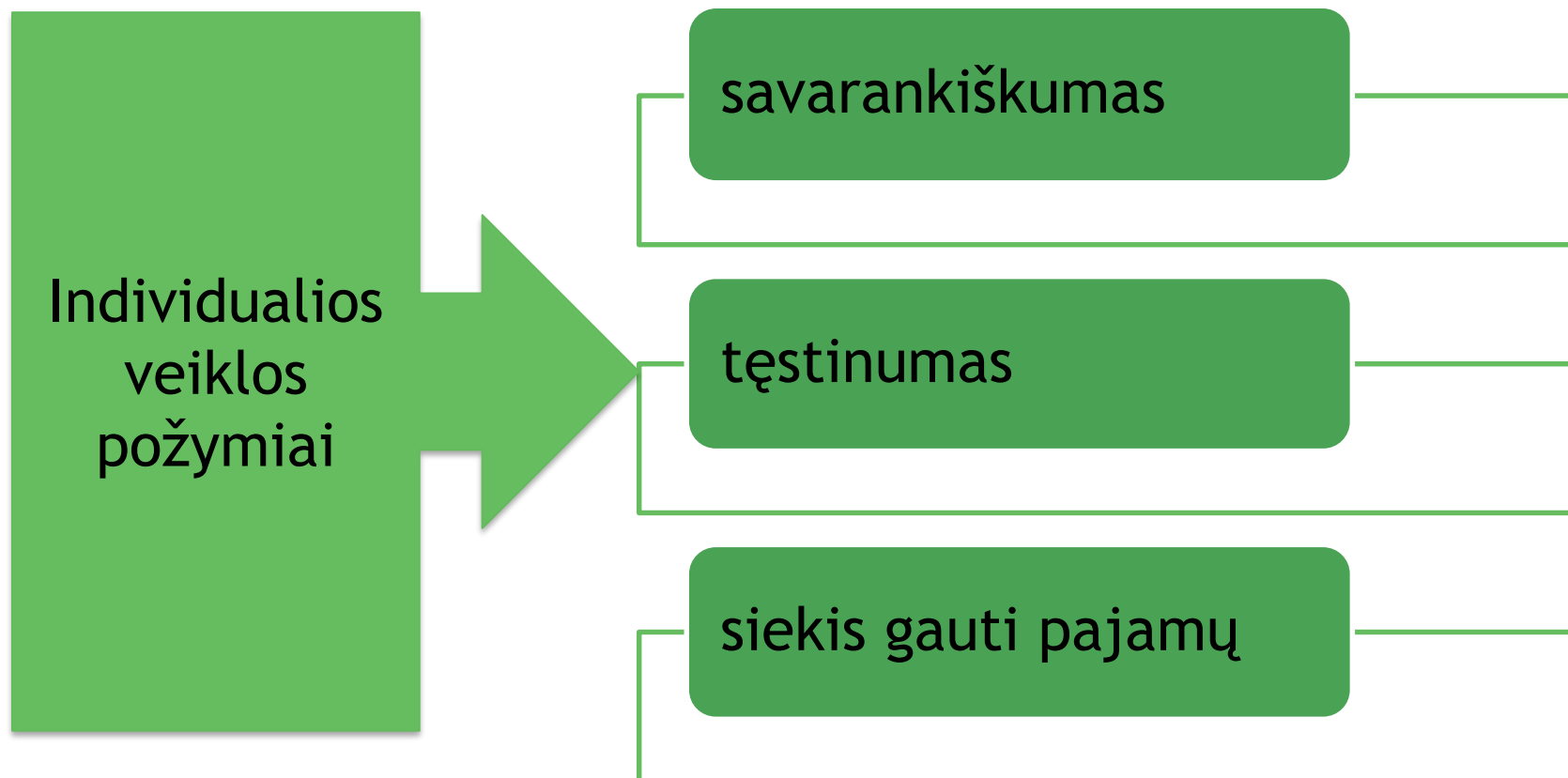
Trumpiniai

- IV - individuali veikla
- VL - verslo liudijimas
- GPMĮ - Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas
- VMI - Valstybinė mokesčių inspekcija
- EVRK - Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius
- GPM - gyventojų pajamų mokestis
- PVM - pridėtinės vertės mokestis

Individualios veiklos formos

Individualios veiklos apibūdinimas

Individuali veikla - tai savarankiška bet kokio pobūdžio komercinė arba gamybinė veikla (išskyrus nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų pardavimo ir (ar) nuomos veiklą, taip pat išskyrus finansinių priemonių sandorius), kuria versdamasis gyventojas siekia gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos per tęstinį laikotarpį (GPMĮ 2 straipsnio 7 dalis).

Reikalavimai individualiai veiklai

- Jei gyventojų vykdoma veikla atitinka IV požymius, tokia veikla nustatyta tvarka privalo būti įregistruota;
- Gyventojas pats privalo pasidomėti apie reikalavimus jo vykdomai veiklai ir pasirūpinti veiklos vykdymui reikalingais dokumentais (jeigu jie privalomi).
- Konsultacijas verslo pradžia teikia VšĮ „Inovacijų agentūra“ (svetainė <https://kc.inovacijuagentura.lt>; tel. +370 700 77 055; el. p. konsultacijos@inovacijuagentura.lt).

Veikla įsigijus verslo liudijimą

Verslo liudijimas - paprasčiausia gyventojų pajamų mokesčio sumokėjimo forma, skirta smulkiajam verslui.

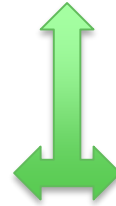
- Fiksuoto dydžio pajamų mokesčiu gali būti apmokestinamos per kalendorinius metus neviršijančios IV, vykdomos pagal VL, pajamos, neviršijančios 50 000 eurų (už 2026 ir vėlesnius metus); 45 000 eurų (už 2025 ir ankstesnius metus).
- Veiklos, kuria verčiantis gautos pajamos apmokestinamos įsigyjant verslo liudijimą, rūšių sąrašas nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-11-19 nutarimu Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklos, kuria verčiantis gautos pajamos apmokestinamos įsigyjant verslo liudijimą, rūšių sąrašas patvirtinimo“.

Veiklai su VL taikomi apribojimai

Prekybos VL įsigiję gyventojai gali parduoti prekes prekybos veiklos nevykdantiems gyventojams

Prekybos VL įsigiję gyventojai iki 4 500 eurų per mokestinį laikotarpį gali parduoti prekes:

prekybos veiklos
nevykdantiems juridiniams
asmenims

individualią prekybos veiklą
vykdantiems gyventojams (tiek
įsigijusiems prekybos VL, tiek
įregistravusiems prekybos veiklą
su pažyma), tačiau

žemės ūkio ir maisto
produktai negali būti
perparduodami individualią
prekybos veiklą (tiek
įregistruotą, tiek su VL)
vykdantiems asmenims

Veiklai su VL taikomi apribojimai

Gamybos / paslaugų VL įsigiję gyventojai turi teisę:

teikti paslaugas bei gaminti ir parduoti savo gamybos prekes gyventojams

teikti paslaugas (išskyrus gyvenamosios paskirties patalpų nuomą) bei parduoti savo gamybos prekes juridiniams asmenims

jeigu iš juridiniams asmenims parduotų savo gamybos prekių ir suteiktų paslaugų gautos pajamos yra ne didesnės kaip 4 500 eurų per kalendorinius metus ir

VL nurodytos veiklos rūšis nėra viena iš veiklos, kuria verčiasi juridinis asmuo, rūšių.

Veikla įsigijus VL

VL įsigyti, pratęsti ar nutraukti galima:

elektroninėmis priemonėmis prisijungus prie asmeninės mokesčių mokėtojo erdvės **Mano VMI**

tiesiogiai kreipiantis į apskrities VMI teritorinį skyrių bei paskambinus į VMI telefonu +370 5 260 5060

Veikla įsigijus VL

- **Paslaugų ir gamybos VL** išduodami pageidaujama kalendorinių metų laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip kalendoriniams metams ir ne trumpiau kaip 5 kalendorinėms dienoms, kurios neprivalo eiti paeiliui.
- **Prekybos VL** išduodami bet kuriam pageidaujama kalendorinių metų laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip kalendoriniams metams. Trumpiausias laikotarpis yra viena diena.

VL įsigijimas

- Fiksuoto dydžio pajamų mokestis apskaičiuojamas proporcingai išduodamo VL galiojimo laikotarpiui.
- Savivaldybių tarybos nustato pajamų mokesčio dydį, atsižvelgdamos į konkrečios veiklos pobūdį, pajamingumą, veiklos vykdymo teritoriją ir pan.
- Savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita taikyti fiksuoto dydžio pajamų mokesčio už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, lengvatas.

Veiklos pagal VL finansinė apskaita

- VL įsigiję gyventojai, kurie nenaudoja kasos aparatų, privalo pildyti **Gyventojo, įsigijusio verslo liudijimą, pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą.**
- Naudojami prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo kvitai (forma FR0508). Kvitas išrašomas atsiskaitant grynaisiais, pirkėjui paprašius. Naudojamos ir sąskaitos faktūros.
- Jei gyventojui yra prievolė naudoti kasos aparatą, privalo būti naudojamas kasos aparatas, kuris teikia kasos aparato kvitų duomenis į i.EKA*. Pildomas **Individualia veikla besiverčiančio gyventojo autonominio kasos aparato kasos operacijų ir išlaidų apskaitos žurnalas.**
- Naudojant kasos aparatą, atspausdinamas ir pirkėjui išduodamas kasos aparato kvitas.

* i.EKA - tai Išmaniosios mokesčių administravimo sistemos (i.MAS) Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemis.

Individuali veikla pagal pažymą

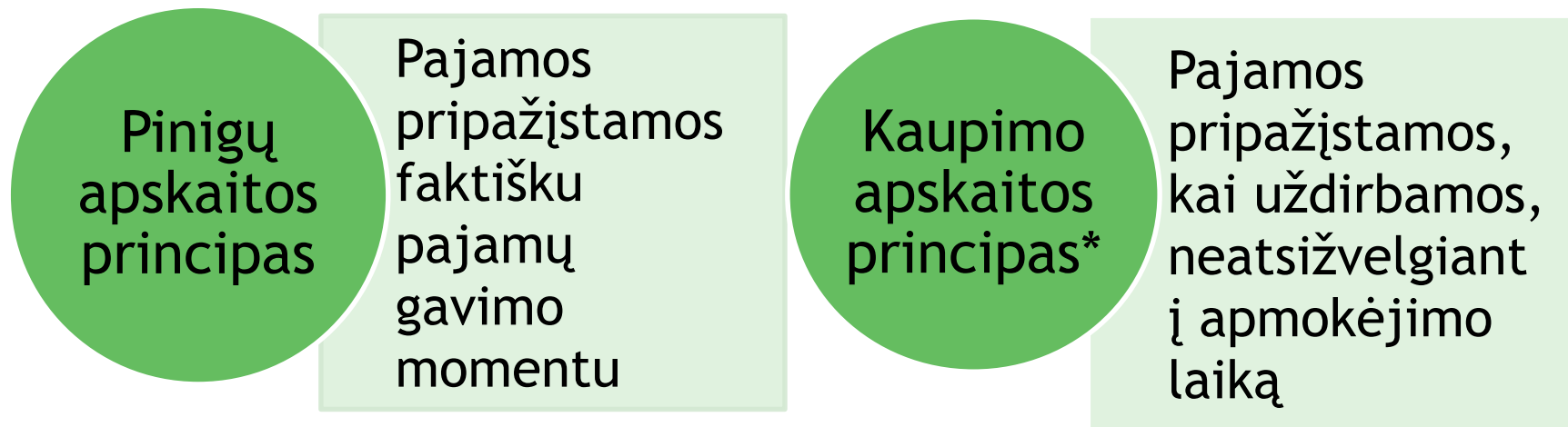
- Pasirinkus vykdyti IV pagal pažymą, galima užsiimti bet kokios rūšies savarankiška veikla, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktai nenumato reikalavimo įsteigti įmonės.
- Prieš pradėdamas vykdyti IV pagal pažymą, gyventojas privalo informuoti VMI ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki veiklos pradžios, pateikdamas Fizinio asmens prašymą įregistruoti į Mokesčių mokėtojų registrą.
- VMI, gavusi prašymą, parengia gyventojui individualios veiklos vykdymo pažymą. Pažymą galima atsispausdinti **Mano VMI** arba atsiimti apskrities VMI.
- Jei pasikeičia įregistruoti gyventojų duomenys, apie tai gyventojas privalo informuoti VMI.

IV apmokestinamųjų pajamų apskaičiavimas

Individualios veiklos
apmokestinamosios pajamos apskaičiuojamos:

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{Individualios} \\ \text{veiklos} \\ \text{pajamos} \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|} \hline \text{Leidžiami} \\ \text{atskaitymai} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{Apmokestinamosios} \\ \text{pajamos} \\ \hline \end{array}$$

IV pajamų pripažinimas

* **Kaupimo apskaitos principą turi taikyti** tas IV vykdomasis gyventojas, kuris:

- verčiasi IV ir yra **įregistruotas PVM mokėtoju** arba,
- kuris savo veiklai priskiria (nustatyta tvarka VMI **pateikdamas užpildytą FR0457 formą**) ir joje naudoja ilgalaikį turtą.

IV pagal pažymą vykdomieji gyventojai, neturintys prievolės taikyti kaupimo apskaitos principo, nuo 2023 metų gali pasirinkti kurį (pinigų ar kaupimo) apskaitos principą taikyti. Pasirinkus taikyti kaupimo apskaitos principą, jis taikomas iki veiklos pabaigos.

Išlaidų priskyrimas leidžiamiems atskaitymams

Individualios veiklos leidžiamais atskaitymais laikomos gyventojo patirtos su individualios veiklos pajamomis susijusios įprastinės šiai veiklai išlaidos (GPMĮ 18 straipsnis)

Individualios veiklos pajamų gavęs (uždirbęs) gyventojas gali pasirinkti iš jų atimti:

faktiškai patirtas su individualios veiklos pajamų gavimu (uždirbimu) susijusias išlaidas, pagrįstas juridinę galią turinčiais dokumentais

arba

sumą, lygią 30 proc. kalendoriniais metais gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų
(nuostata netaikoma, jei individualios veiklos pajamas ar jų dalį gyventojas gauna iš darbdavio)

Išlaidų priskyrimas leidžiamiems atskaitymams

IV leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriamos, pvz.:

perparduodamų prekių, medžiagų, žaliavų, detalių ir kt. įsigijimo išlaidos,

veikloje naudojamo turto nuomos, įsigijimo, eksploatavimo bei remonto išlaidos (veikloje naudojamas ilgalaikis turtas turi būti nurodytas VMI pateiktoje formoje FR0457),

sandomų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos,

valstybinio socialinio draudimo (VSD) ir privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokos,

reprezentacinės išlaidos, beviltiškos skolos ir kitos išlaidos, kurių priskyrimas leidžiamiems atskaitymams yra ribojamas.

Pajamų apmokestinimas GPM nuo 2026 m.

Individualios veiklos
apmokestinamosioms
pajamoms taikomas
20 proc. GPM tarifas

Nuo individualios veiklos
apmokestinamųjų pajamų
mokėtina GPM suma
apskaičiuojama pagal GPMĮ 18-2
straipsnyje nustatytas formules
(pritaikomas pajamų mokesčio
kreditas, mažinantis mokėtiną
GPM).

Individualios veiklos pagal pažymą pajamos
(išskyrus žemės ūkio veiklos pajamas)

Išskaičiuojamos į metines pajamas:

GPMĮ 6 str. 8 d.
20 proc. GPM

Jeigu iš IV pagal pažymą (išskyrus žemės ūkio veiklos pajamas) metinės apmokestinamosios pajamos (pajamų ir leidžiamų atskaitymų skirtumas) **neviršija 42 500 eurų**, GPM apskaičiuojamas taikant pajamų mokesčio kreditą ir tokiu atveju:

IV apmokestinamųjų pajamų, **neviršijančių 20 000 eurų**, suma faktiškai apmokestinama 5 proc. dydžio GPM;

IV apmokestinamosioms pajamoms didėjant **nuo 20 000 eurų iki 42 500 eurų**, priklausomai nuo jų dydžio, faktiškai mokamas GPM didės nuo 5 iki 20 proc.

20, 25, 32 proc. GPM

Jeigu individualios veiklos pagal pažymą metinės apmokestinamosios pajamos viršija 42 500 eurų, pajamų mokesčio kreditas netaikomas ir **visa** tokių pajamų suma apmokestinama taikant pagrindinius GPM tarifus (20, 25 ar 32 proc.), sumuojant visas metines pajamas.

Pajamų apmokestinimas GPM iki 2026 m.

GPM apskaičiuojamas nuo individualios veiklos **apmokestinamųjų** pajamų (apskaičiuotų iš pajamų atėmus faktiškai patirtas veiklos išlaidas arba sumą, lygią 30 proc. gautų (uždirbtų) veiklos pajamų)

Jei individualios veiklos **apmokestinamosios** pajamos:

neviršija 20 000 eurų per metus, faktiškai apmokestinamos 5 proc. dydžio pajamų mokesčiu

viršija 20 000 eurų sumą (bet neviršija 35 000 eurų), tai faktiškai apmokestinamos nuo 5 iki 15 proc. dydžio pajamų mokesčiu

viršija 35 000 eurų ribą, taikomas 15 proc. GPM tarifas

Finansinė apskaita

Gyventojas naudoja šiuos apskaitos dokumentus:

- sąskaitą faktūrą;
- PVM sąskaitą faktūrą;
- kasos aparato kvitą;
- kitus apskaitos dokumentus (mokėjimo pavedimus, pinigų priėmimo kvitus ir pan.).
- Gyventojas, veikloje nenaudojantis kasos aparato, privalo pildyti **Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą**.
- Naudojamas kasos aparatas, kuris teikia kasos aparato kvitų duomenis į i.EKA. Pildomas **Individualia veikla besiverčiančio gyventojų autonominio kasos aparato kasos operacijų ir išlaidų apskaitos žurnalas**.

Finansinė apskaita

GYVENTOJO INDIVIDUALIOS VEIKLOS PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ APSKAITOS ŽURNALAS

(gyventojo vardas, pavardė, asmens kodas)
(gyvenamoji vieta)
(veiklos pavadinimas)

Eil. Nr.	Data	Dokumento data, pavadinimas ir numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (eurais)	Išlaidos ir (arba) leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu		
					Prekių, medžiagų, žaliavų, detalių įsigijimo		
1	2	3	4	5	6	7	8

Gyventojai privalo saugoti apskaitos dokumentus, kuriais pagrindžiamos pajamos ir išlaidos, bei apskaitos registrus (Žurnalus ir kt.) ne mažiau kaip 10 metų.

Pajamų mokestis, įregistravus IV pagal pažymą

Pavyzdys:

Gyventojas iš IV pagal pažymą 2025 metais gavo 14 000 Eur pajamų. Pasirinko 30 proc. pajamų priskyrimo leidžiamiems atskaitymams būdą. PSD ir VSD įmokų nemokėjo (buvo draustas sveikatos draudimu).

- Leidžiamų atskaitymų suma - 4 200 Eur ($14\,000 \times 30 \text{ proc.}$);
- Apmokestinamosios pajamos - 9 800 Eur ($14\,000 - 4\,200$);
- GPM suma - 490 Eur ($9\,800 \text{ Eur} \times 5 \text{ proc.}$)

Pajamų mokestis, įregistravus IV pagal pažymą

Pavyzdys:

Gyventojas iš IV pagal pažymą 2025 metais gavo 14 000 Eur pajamų ir patyrė 6 000 Eur išlaidų. Pasirinko leidžiamiems atskaitymams priskirti faktiškai patirtas išlaidas. PSD ir VSD įmokų nemokėjo (buvo draustas sveikatos draudimu).

- Apmokestinamosios pajamos - 8 000 Eur (14 000 Eur - 6 000 Eur);
- VSD ir PSD įmokų bazė - 7 200 Eur (8 000 Eur x 90 proc.). Tarkime, kad bendra VSD ir PSD įmokų suma 1 400 Eur;
- GPM suma - 330 Eur ((14 000 - 6 000 - 1 400) x 5 proc.).

Veiklos formų svarbiausi ypatumai

IV įsigijus VL

Ribotas veiklos pasirinkimas ir vykdymas:

- VL išduodami tik Nutarime Nr. 1797 numatytioms veikloms;
- Veikla turi būti vykdoma atsižvelgiant į verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklėse nustatytus apribojimus;
- Galima dirbti su VL tik tuo atveju, jei pajamos per kalendorinius metus iš veiklos neviršija 50 000 eurų (iki 2026 metų - 45 000 eurų);

IV pagal pažymą

- Gyventojas gali vykdyti bet kokios rūšies IV (net ir tą, kuriai vykdyti reikalinga licencija ar bet koks kitas leidimas), išskyrus veiklą, kuri gali būti vykdoma tik įsteigus įmonę;
- Asmenims, vykdantiems IV pagal pažymą, nėra taikomi VL įsigijusiems gyventojams teisės aktuose nustatyti apribojimai;

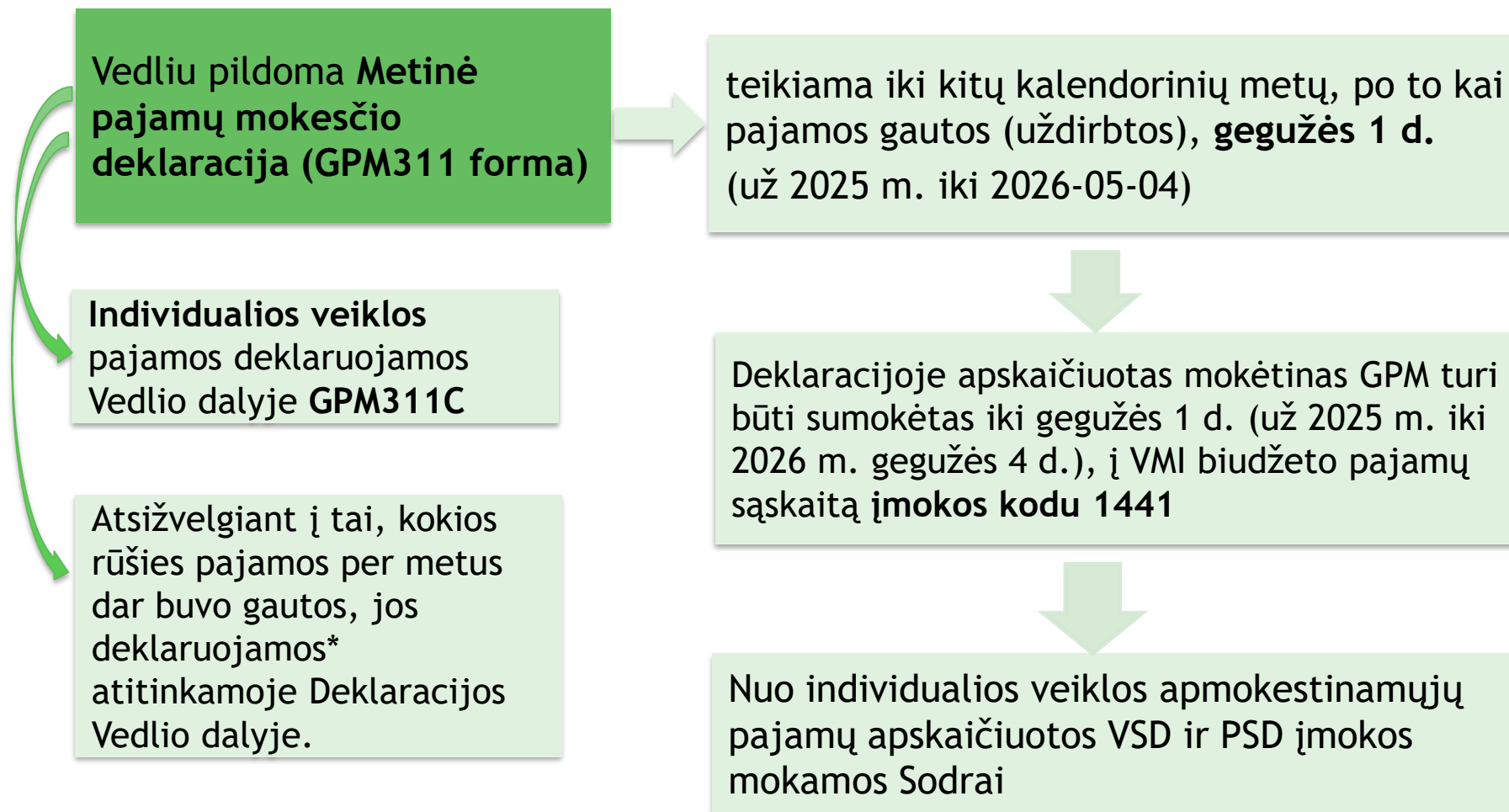
Veiklos formų svarbiausi ypatumai

IV įsigijus VL	IV pagal pažymą
■ Verstis VL nurodyta veikla galima tik VL galiojimo laikotarpiu, nurodytu VL; ■ Vykdančią individualią veiklą pagal VL, nepriklausomai nuo gautų pajamų dydžio, mokamas fiksuoto dydžio pajamų mokestis bei PSD ir VSD įmokos;	■ IV pagal pažymą vykdymas neterminuotas ir galioja iki to momento, kada pateikiamas prašymas nutraukti veiklą; ■ Pajamų mokestis mokamas nuo IV apmokestinamųjų pajamų (pajamų ir išlaidų skirtumo). Mokesčio tarifas 20 proc. (iki 2026 metų - 15 proc.), tačiau taikomas pajamų mokesčio kreditas; ■ Nuo 90 proc. IV apmokestinamųjų pajamų (neatėmus PSD ir VSD įmokų) mokamos PSD bei VSD įmokos;

Veiklos formų svarbiausi ypatumai

IV įsigijus VL	IV pagal pažymą
▪ Galimybė veikloje dalyvauti kitam fiziniam asmeniui, tačiau dalyvauti gali tik vienas iš šių fizinių asmenų: sutuoktinis, tėvas, motina, vaikas nuo 14 metų, globojamasis, globėjas ar rūpintojas; ▪ Supaprastinta finansinės apskaitos vedimo tvarka.	▪ IV įregistravęs gyventojas gali sudaryti darbo sutartis su kitais gyventojais. Du ar daugiau gyventojų gali vykdyti individualią veiklą kartu, sudarydami jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą. ▪ Sudėtingesnė finansinė apskaita; ▪ Galimybė iš pajamų atimti išlaidas.

Nuolatinio Lietuvos gyventojo pajamų deklaravimas

* Nedeklaruojamos tik tokios pajamos, kurios nurodytos „Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašė“ (patvirtintas VMI prie FM viršininko 2019-12-12 įsakymu Nr. VA-93).

Tai VMI nemokama e. paslauga, skirta gyventojams, vykdančioms individualią veiklą pagal pažymą ar įsigijus verslo liudijimą

Pasirinkite VMI sistemą

Mano VMI

[Prisijungti prie „MANO VMI“](#)

Mano VMI — elektroninių paslaugų sritis, kur pateikiama mokesčių mokėtojai aktuali asmeninė informacija: VMI administruojamų mokesčių ir baudų už administracinius teisės pažeidimus skolos ir permokos, priminimai apie mokėtinus mokesčius ir baudas už administracinius teisės pažeidimus, taip pat suteikiama galimybė teikti / gauti dokumentus el. būdu, įsigyti / pratęsti verslo liudijimus, dalyvauti nuotoliniuose mokymuose ir diskusijose.

[Prisijungti prie „EDS“](#)

VMI Elektroninio deklaravimo sistema, skirta elektroniniu būdu mokesčių deklaracijoms ir kitiems dokumentams pateikti, kitoms su mokesčių deklaravimu susijusioms procedūroms atlikti.

REALI APLINKA

i.MAS

[Prisijungti prie „i.MAS“](#)

Išmanioji mokesčių administravimo sistema (i.MAS) - elektroninių paslaugų erdvė, leidžianti mokesčių mokėtojams vykdomas operacijas administruoti, jų duomenis tvarkyti, valdyti ir pateikti mokesčių administratoriui elektroninėje erdvėje. Šiuo metu i.MAS sistemą sudaro bendrasis i.MAS portalas bei elektroninis PVM sąskaitų faktūrų (i.SAF), elektroninių važtaraščių (i.VAZ) ir apskaitos paslaugų smulkiam verslui (i.APS) posistemiai.

MOKOMOJI APLINKA

i.APS
DEMO

[Prisijungti prie „i.APS DEMO“](#)

Nuotolinių apskaitos paslaugų smulkiam verslui (i.APS) i.MAS posistemio DEMONSTRACINĖ versija skirta išbandyti virtualaus buhalterio galimybes gyventojams, vykdančiams arba ketinantiems vykdyti individualią veiklą, įsigijus verslo liudijimą ar pagal pažymą. Apskaitą i.APS bus galima tvarkyti nuo 2019 m.

Virtualus buhalteris i.APS

- **i.APS** – supaprastintos buhalterinės apskaitos sistema, pasiekiamą nuotoliniu būdu internetu ir per mobilius įrenginius.
- **i.APS** – tai **nemokama paslauga**, kuria neprivaloma* naudotis, galima pradėti ir baigti naudotis, kada panorėjus.

* Prievolė išlaidų ir pajamų apskaitą vesti tik elektroniniu būdu per i.APS nustatyta IV vykdančioms gyventojams, prekiaujantiems turgavietėse ir viešosiose prekybos vietose mėsa, paukštiena ir jų produktais.

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-11-19 nutarimas Nr. 1797 „Dėl verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“;
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002-12-24 įsakymu Nr. 415 patvirtintos „Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklės“;
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-02-17 įsakymu Nr. 1K-040 patvirtintos „Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklės“;
- Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002-12-31 įsakymu Nr. 379 patvirtintos „Prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo kvito FR0508 formos pildymo taisyklės“.

- Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.
- Mokomieji elektroniniai įrašai skelbiami VMI YouTube kanale.
- Su asmenine informacija galima susipažinti Mano VMI adresu <https://www.vmi.lt/mvmi/> arba VMI svetainės skiltyje „Mano VMI“.

Aktualūs teisinio reglamentavimo tvarkos aspektai praktikoje taikomi savarankiškai dirbantiems asmenims (verslo liudijimas, individuali veikla)

„Sodra“
2026-01-27

Rekomenduojamos informacijos nuorodos

„Sodros“ draudėjo paskyra savarankiškai dirbantiems asmenims:

- draudejai.sodra.lt

„Sodros“ asmeninė paskyra gyventojams:

- gyventojai.sodra.lt

„Sodros“ skaičiuoklės:

- sodra.lt/skaiciuokles

Viskas apie „Sodros“ įmokas:

- sodra.lt/imokos

„Sodros“ informacijos centras:

- tel. (+370) 5 250 0883, el. p. info@sodra.lt

Imokos

„Sodros“ įmokos

Valstybinio socialinio
draudimo (VSD)
įmokos

Privalomojo sveikatos
draudimo (PSD)
įmokos

Kodėl reikia mokėti VSD įmokas?

VSD – valstybinis socialinis draudimas. Tokias įmokas turi mokėti gyventojai, kurie gauna darbo ar savarankiškos veiklos pajamų.

Tai yra draudimo paslauga skirta iš dalies kompensuoti prarastas pajamas, kurių žmogus negauna dėl savo ligos, traumos, neįgalumo, prižiūrėdamas kūdikį ar sulaukęs senatvės.

Asmenys, dirbantys pagal individualios veiklos pažymą, moka ligos, motinystės ir pensijų socialinio draudimo įmokas bei gali nustatyta tvarka gauti:

- Ligos išmoką (susirgus, patyrus traumą ar pan.);
- Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokas (susilaukus kūdikio);
- Pensiją (tapus neįgaliam arba sulaukus senatvės).

Verslo liudijimų turėtojai moka tik pensijų socialinio draudimo įmokas ir tokiu būdu kaupia stažą bei apskaitos vienetus būsimajai pensijai.

Sumokėtos VSD įmokos lemia visų „Sodros“ išmokų ir pensijos dydį:

- Kuo didesnės žmogaus pajamos, tuo daugiau kompensuojama susirgus, gimus vaikui ar pasenus;
- Kuo didesnės įmokos, tuo didesnės išmokos ar pensija.

Kodėl reikia mokėti PSD įmokas?

PSD – privalomasis sveikatos draudimas. Tokias įmokas turi mokėti VISI gyventojai.

- Už samdomus darbuotojus įmokas sumoka darbdavys
- Už valstybės lėšomis draudžiamus gyventojus įmokas sumoka valstybė
- Kiti gyventojai įmokas privalo mokėti patys, jeigu užsiima savarankiška veikla arba nedirba

PSD įmokas mokantys gyventojai neatlygintinai gali naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Nesumokėjus įmokos bent už vieną mėnesį sveikatos draudimas nutrūksta. Dėl šios priežasties už medicinos išlaidas **reikės atsiskaityti savo lėšomis**.

Sveikatos draudimas atnaujinamas, jeigu bus padengta skola (arba sutarta dėl jos atidėjimo) ir sumokėtos PSD įmokos už einamąjį mėnesį.

Verslo liudijimas: taikomos nuostatos ir vykdymo tvarka

Kada reikia mokėti VSD ir PSD įmokas?

PSD įmokos (šiuo metu 80,48 Eur) turi būti mokamos kiekvieną mėnesį, jeigu gyventojas nedirba samdomo darbo ir nėra draudžiamas valstybės lėšomis. Nesumokėjus vienos įmokos nutrūksta sveikatos draudimas ir kaupiasi skola.

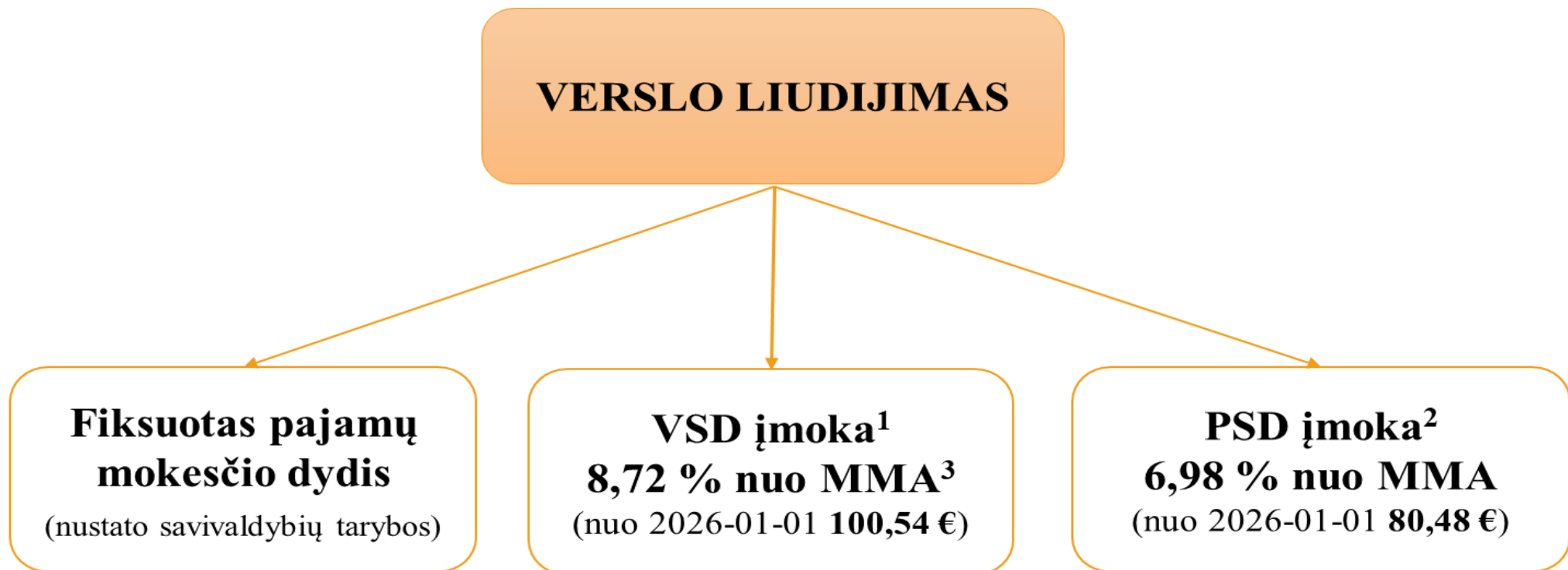
Teisinio reglamentavimo nustatyta tvarka PSD įmokas galima mokėti vieną kartą per metus asmenims, kurie:

- ✓ moka ir (arba) už juos yra mokamos PSD įmokos (pvz., dirba pagal darbo sutartį, yra valstybės tarnautojas, pareigūnas ir kt.);
- ✓ gauna ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokas;
- ✓ yra draudžiami valstybės lėšomis (pvz., pensininkas, neįgalus asmuo ir kt.).

VSD įmokos mokamos išsiimant verslo liudijimą.

- Įmokų dydis – 8,72 proc. nuo MMA (jeigu nedalyvaujama 2 pakopos pensijų kaupime) proporcingai verslo liudijimo galiojimo dienų skaičiui.
- Kai verslo liudijimas galioja ilgiau nei tris mėnesius, VSD įmokas galima mokėti vėliau. Už praėjusį ketvirtį mokama iki einamojo ketvirčio pirmojo mėnesio 15 dienos.

Kaip apskaičiuojamos įmokos?

¹ valstybinio socialinio draudimo įmoka

² privalomojo sveikatos draudimo įmoka

³ minimali mėnesinė alga (nuo 2026-01-01 **1153 €**)

Pavyzdžiai

1. Verslo liudijimo galiojimo laikotarpis nuo 2026-01-01 iki 2026-01-20 ir asmuo nedalyvauja pensijų kaupime. Apskaičiuojant rezultata, 100,54 Eur dalijami iš sausio mėnesio kalendorinių dienų skaičiaus, o gauta suma dauginama iš 20 dienų ($100,54 : 31 \times 20 = 64,86$ Eur). Šio laikotarpio VSD įmokos dydis 64,86 Eur.
2. Asmens, kuris nedalyvauja pensijų kaupime, verslo liudijimas galioja šiomis 2026 m. sausio mėnesio dienomis: 2026-01-21, 2026-01-23, 2026-01-26, 2026-01-28 ir 2026-01-30. Apskaičiuojant rezultata, 100,54 Eur dalijami iš sausio mėnesio kalendorinių dienų skaičiaus, o gauta suma dauginama iš 5 dienų ($100,54 : 31 \times 5 = 16,22$ Eur). Šio laikotarpio VSD įmokos dydis 16,22 Eur.

Nemokėti VSD įmokų galima, jeigu asmuo:

1. **Gauna socialinio draudimo senatvės** ar negalios (netekto darbingumo, invalidumo) pensiją;
2. **Gauna šalpos pensiją** ar šalpos kompensaciją, išskyrus šalpos našlaičių pensiją;
3. **Gauna socialinio draudimo senatvės** ar negalios (netekto darbingumo, invalidumo) pensiją iš kitos Europos Sąjungos valstybės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo;
4. **Yra laisvės atėmimo vietoje** arba jam Baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka teismo nuosprendžiu yra paskirtos priverčiamosios stacionarinio stebėjimo medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose;
5. **Yra sukakęs socialinio draudimo senatvės pensijos amžių** pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymą;
6. **Pirmą kartą dirba savarankiškai.** Tokiais atvejais įmokų galima nemokėti 1 metus nuo veiklos pradžios.

Svarbu! Jeigu nemokamos VSD įmokos, nesikaupia stažas, kad būtų galima pagal teisinio reglamentavimo pagrindines taikomų sąlygų nuostatas gauti senatvės ar negalios pensiją.

Individuali veikla: taikomos nuostatos ir vykdymo tvarka

Kada reikia mokėti VSD ir PSD įmokas?

PSD įmokos (šiuo metu 80,48 Eur) turi būti mokamos kiekvieną mėnesį, jeigu gyventojas nedirba samdomo darbo ir nėra draudžiamas valstybės lėšomis.

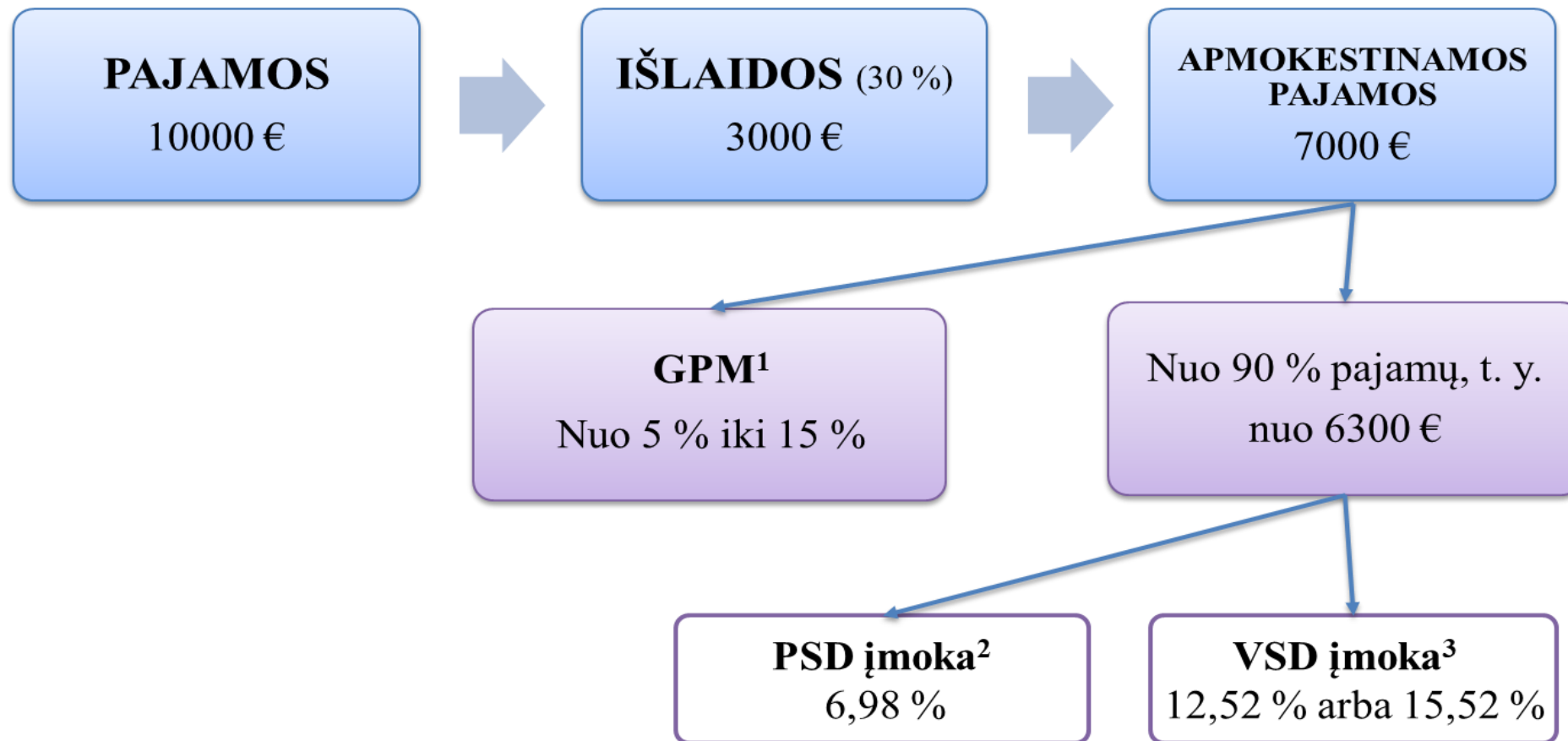
- Nesumokėjus vienos įmokos nutrūksta sveikatos draudimas ir kaupiasi skola.
- Kai gyventojas deklaruoja pajamas už praėjusius metus, pernai sumokėta PSD suma lyginama su priskaičiuotomis įmokomis pagal deklaraciją, kad būtų galima nustatyti skirtumą, kurį reikia padengti.

VSD įmokos gali būti mokamos:

- vieną kartą per metus deklaravus pajamas;
- avansu kiekvieną mėnesį (reikia pateikti **SAV pranešimą** naudojantis draudėjo paskyra).

Svarbu! Nesumokėjus VSD įmokos avansu, kitą mėnesį gyventojas laikomas nedraustu ir neįgyja teisės gauti ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokų.

Kaip apskaičiuojamos įmokos?

¹ gyventojų pajamų mokestis

² privalomojo sveikatos draudimo įmoka

³ valstybinio socialinio draudimo įmoka

Nemokėti VSD ir PSD įmokų galima, jeigu asmuo:

1. **Gauna socialinio draudimo senatvės** ar negalios (netekto darbingumo, invalidumo) pensiją;
2. **Gauna šalpos pensiją** ar šalpos kompensaciją, išskyrus šalpos našlaičių pensiją;
3. **Gauna socialinio draudimo senatvės** ar negalios (netekto darbingumo, invalidumo) pensiją iš kitos Europos Sąjungos valstybės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo;
4. **Yra laisvės atėmimo vietoje** arba jam Baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka teismo nuosprendžiu yra paskirtos priverčiamosios stacionarinio stebėjimo medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose;
5. **Pirmą kartą dirba savarankiškai (turi būti draustas nustatyta tvarka).** Tokiais atvejais įmokų galima nemokėti 1 metus nuo veiklos pradžios.

Svarbu! Jeigu nemokamos VSD įmokos, nesikaupia stažas, kad būtų galima pagal bendras nuostatas gauti senatvės ar negalios pensiją, ligos, motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokas.

Kaip apskaičiuojamas stažas dirbant savarankiškai?

- Savarankiškai dirbančių asmenų **socialinio draudimo stažas nustatomas pagal sumokėtas socialinio draudimo įmokas.**
- Jeigu šios įmokos sumokėtos nuo 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų dydžio sumos (12 MMA), įgyjamas vienerių metų socialinio draudimo stažas.
- Tais atvejais, kai valstybinio socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo mažesnės arba didesnės nei minimali mėnesinė alga sumos, socialinio draudimo stažas laikomas proporcingai mažesniu arba didesniu.

Išmokos

Išmokos dirbantiems pagal individualios veiklos pažymą

Gyventojai, kurie vykdo individualią veiklą ir deklaruoja pajamas bei sumoka įmokas, gali nustatyta tvarka gauti socialinio draudimo išmokas:

- Ligos išmoką (būtina kreiptis į gydytoją dėl nedarbingumo pažymėjimo išdavimo);
- Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmoką.

Norint įgyti teisę į išmokas, reikia **būti apdraustuoju** ir įgyti **socialinio draudimo stažą**:

- **Dėl išmokos ligos atveju**: ne trumpesnis kaip 3 mėn. per pastaruosius 12 mėn. arba ne trumpesnis kaip 6 mėn. per pastaruosius 24 mėn. ligos socialinio draudimo stažas iki laikinojo nedarbingumo pradžios.
- **Dėl motinystės, vaiko priežiūros išmokos**: ne trumpesnis kaip 12 mėn. per pastaruosius 24 mėn. motinystės socialinio draudimo stažas iki pirmosios nėštumo ir gimdymo ar vaiko priežiūros atostogų dienos.
- **Dėl tėvystės išmokos** (už vaiką, gimusį 2023-01-01 ir vėliau): ne trumpesnis kaip 6 mėn. per pastaruosius 24 mėn. socialinio draudimo stažas iki pirmosios tėvystės atostogų dienos.

Asmuo laikomas apdraustuoju, kai prieš ligos atitinkamą laikotarpį, nėštumo ir gimdymo, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogas yra sumokėtos VSD įmokos už praėjusį kalendorinį mėnesį bei pateiktas SAV pranešimas.

Savarankiškai dirbantis gyventojas taip pat tampa apdraustu deklaravęs pajamas ir sumokėjęs nustatyto dydžio socialinio draudimo įmokas už praėjusius metus.

Išmokos dirbantiems pagal individualios veiklos pažymą

Išmokų dydis priklauso nuo gyventojų sumokėtų VSD įmokų, tačiau negali būti mažesnis negu teisės aktuose nustatytas atitinkamas rodiklis.

Ligos išmokos apskaičiuojamos pagal gyventojų draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 3 kalendorinius mėnesius, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš laikinojo nedarbingumo pradžios mėnesį.

Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos apskaičiuojamos pagal gyventojų draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 12 kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš teisės gauti motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką atsiradimo mėnesį.

Savarankiškai dirbantiems gyventojams deklaravus pajamas ir sumokėjus VSD įmokas už praėjusius kalendorinius metus, išmokos be atskiro kreipimosi perskaičiuojamos ir nustatyta tvarka pervedamos atitinkamo laikotarpio susidariusios nepriemokos.

Pensija

Asmenys įgyja pensijų socialinio draudimo stažą ir apskaitos vienetus, jeigu nustatyta tvarka moka VSD įmokas. Pagal teisinio reglamentavimo nuostatas gyventojams, kurie turi bent 15 metų stažą, gali būti paskirta socialinio draudimo senatvės pensija.

Kaip įgyjamas stažas?

- Vieni metai stažo įgyjami, kai sumokama VSD įmokų ne mažiau negu nuo 12 MMA per metus.
- Sumokėjus mažiau, įgyjama proporcingai mažesnė stažo dalis.
- Kasmet įgytas stažas sumuojamas (kuo daugiau stažo, tuo didesnė pensija).
- **Asmenys, turintys verslo liudijimą, metus stažo įgyja, jeigu verslo liudijimas galioja pilnus metus.**

Kaip įgyjami pensijų apskaitos vienetai?

- Vienas apskaitos vienetas įgyjamas, kai sumokama VSD įmokų nuo 12 VDU per metus.
- Sumokėjus mažiau, įgyjama proporcingai mažesnė apskaitos vieneto dalis.
- Sumokėjus daugiau, įgyjama proporcingai daugiau apskaitos vienetų (bet ne daugiau nei 5 per metus).
- Kasmet įgyti apskaitos vienetai sumuojami (kuo daugiau apskaitos vienetų, tuo didesnė pensija).

Senatvės pensiją sudaro bendroji dalis, kurią lemia stažas ir individualioji dalis, kurią lemia pensijų apskaitos vienetai.

Kaip apskaičiuojama pensija?

Bendroji
dalis

Individualioji
dalis

**Senatvės
pensija**

Bazinė pensija;
Bazinė pensija x Stažo santykis

Bazinės pensijos rodiklis:

2026 m. = 327,91 Eur
kasmet indeksuojamas

Stažo santykis – įgyto stažo ir
būtinojo stažo santykis

Apskaitos vienetų skaičius
x Taško vertė

1 taškas = 12 VDU per metus
Taško vertė 2026 m. = 8,11 Eur
kasmet indeksuojama

Maksimalus skaičius per
metus - 5 taškai (60 VDU)

Pensijų kaupimo bendrovėje
sukaupta suma =
**periodinės išmokos ir
„Sodros“ pensijų anuitetas**

Ačiū už dėmesį